

Државната комисија за жалби по јавни набавки врз основа на член 130 од Законот за јавните набавки, одлучувајќи по жалбата на жалителот „БИОТЕК“ ДОО Скопје, изјавена против содржината на тендерската документација, по Оглас за јавна набавка со поедноставена отворена постапка бр.12311/2020 за набавка на стоки - Лабораториска опрема за лабораторија за молекуларна дијагностика на договорниот орган ЈЗУ Центар за јавно здравје Тетово, врз основа на член 160 став (1) точка 3 и став (2), (3), (4), (5) и (6) од Законот за јавните набавки („Службен весник на Република Македонија“ бр.24/2019), на 49^{-та} Седница одржана на ден 10.09.2020 година донесе:

РЕШЕНИЕ

1. Жалбата на жалителот „БИОТЕК“ ДОО Скопје, изјавена против содржината на тендерската документација, по Оглас за јавна набавка со поедноставена отворена постапка бр.12311/2020 за набавка на стоки - Лабораториска опрема за лабораторија за молекуларна дијагностика на договорниот орган ЈЗУ Центар за јавно здравје Тетово, **СЕ ОДБИВА ПОРАДИ НЕОСНОВАНОСТ.**

2. Решението на Државната комисија за жалби по јавни набавки **е конечно по извршената достава.**

3. Сите странки се должни да ја почитуваат и да ја спроведат конечната одлука на Државната комисија.

Образложение

Договорниот орган, спровел постапка за јавна набавка со Оглас за јавна набавка со поедноставена отворена постапка бр.12311/2020 за Лабораториска опрема за лабораторија за молекуларна дијагностика, за што претходно била донесена Одлука за јавна набавка бр. 0507-448/2 од 27.08.2020 година. Постапката била објавена на ЕСЈН на Бирото за јавни набавки и во Службениот весник на Република Северна Македонија. Набавката била делива на десет делови, а договорниот орган во тендерската документација и огласот предвидел дека како критериум за доделување на договор за јавна набавка ќе го користи критериумот економски најповолна понуда врз основа на цената и ќе заврши со спроведување на електронска аукција. Од понудувачите било побарано да достават Изјава за сериозност на понудата и Гаранција за квалитетно извршување на договорот (10.00%).

Незадоволен од содржината на тендерската документација, жалба до Државната комисија за жалби по јавни набавки поднесе економскиот оператор “БИОТЕК“ ДОО Скопје.

Постапувајќи по изјавената жалба, Државната комисија за жалби по јавни набавки изврши увид во досието на постапката на Електронскиот систем за јавни набавки и врз основа на член 160 став (1) точка 3 и став (2), (3), (4), (5) и (6) од Законот за јавните набавки најде:

Жалбата е дозволена, навремена и изјавена од овластен подносител.

Жалбата е неоснована.

Жалителот во жалбата наведува дека врз основа на член 138, 141, 142, а во врска со член 143 став 1 алинеја 1 од Законот за јавните набавки, благовремено во рок од 5 дена од денот на објавување на огласот за јавна набавка, во однос на содржината на огласот или тендерската документација; од страна на договорниот орган ЈЗУ Центар за јавно здравје Тетово, ја поднесува жалбата од причини што смета дека во тендерската документација и целокупната документација од постапката за јавна набавка преку системот на ЕСЈН можело да се утврдат пред се голем број на грешки во содржината на тендерската документација кои според жалителот биле основ за поништување на постапката за јавна набавка за Лабораториска опрема за лабораторија за молекуларна дијагностика со број на оглас 12311/2020. Во содржината на тендерската документација никаде немало Модел на Договорот а уште помалку задолжителни елементи со кои би се запознале економските опертори со содржината на одредбите од Договорот за јавна набавка на Лабораториска опрема за лабораторија за молекуларна дијагностика со број на оглас 12311/2020, со што според жалителот се доведувале во заблуда економските опертори а воедно не наведувањето на Модел на Договор или задолжителни елементи на договорот претставува суштсевна повреда на Законот за јавните набавки дотолку повеќе што на предната страна од тендерската документација во содржина на тендерската документација стоело во точка 8. задолжителни елементи од договорот за јавна набавка но тоа било согласно урнекот на тендерска документација а доколку се погледнело во точката 8 од тендерската документација договорниот орган ЈЗУ Центар за јавно здравје Тетово изостанала да ги наведе задолжителните елементи од договорот за јавна набавка а уште помалку да наведе Модел на Договорот за јавна набавка, при што видно од содржината на тендерската документација можело да се заклучи

недореченост, контрадикторност во содржината на тендерската документација и доведување во заблуда на економските оператори кои би биле заинтересирани да поднесат понуда по огласот за јавна набавка со број 12311/2020. Понатаму во точка 10.4. Стандарди за системи за квалитет, договорниот орган ЈЗУ Центар за јавно здравје Тетово прецизирал стандарди спротивно на член 93 и членот 95 од Законот за јавните набавки. Како и во Прилог 1 Образец на Понуда во Дел II Техничка Понуда подточка II.1. било наведено „согласни сме да ги понудиме следниве стоки/услуги /работи“, што би значело дека договорниот орган заборавил да го презицира точно предметот на јавна набавка и да ја прилагоди точно содржината на образецот на понудата во склоп со предметот на јавна набавка. Воедно во Прилог Изјава за докажување на способност во самиот образец потребно било да е наведен членот од законот со кој се покривале документите за утврдување на способност од страна на заинтересираните економски оператори учесници во конкретната постапка за јавна набавка. Од горенаведеното образложение можело да се заклучи дека договорниот орган извршил повреда на горенаведените одредби од Законот за јавните набавки а воедно покрај грешката во тендерската документација истата содржина на дефинирање на стандардите за системи за квалитет погрешни ги навел и во огласот за јавна набавка, што било погрешно и со самата дефинирана содржина на огласот за јавна набавка преку системот на ЕСЈН. Согласно горенаведените образложени пропусти а согласно и увидот во документацијата од страна на Државната комисија за жалби по јавни набавк претставувале битни повреди на Законот согласно член 141 од Законот за јавните набавки а согласно и увидот од страна на надлежната Државна комисија за јавни набавки и нивните граници на постапување по службена должност да проверува дали биле сторени битни повреди на членот 141 од Законот за јавните набавки при што горенаведените грешки и недоследности според жалителот биле основа за постапување на Државната комисија за јавни набавки по службена должност. Од горенаведено како економски оператор-понудвач пред се наведуваат дека тендерската документација имала битни пропусти и истата не била изработена и не била во согласност со член 81, 82, 93 и член 95 од Законот за јавните набавки во кој членови било образложено начинот на изработка на тендерска документација, потребната содржина која требала да биде содржана во техничките спецификации и барање на техничка и професионална способност. Од наведеното сметаат дека Државната Комисија за жалби по јавни набавки по службена должност ќе ги утврди следниве евидентни и битни пропусти во тендерската документација по оглас број 12311/2020. Согласно наведените образложени пропусти, Државната Комисија за жалби по јавни набавки сметаат дека објективно ќе ги согледа незаконитостите во постапувањето од страна на договорниот орган и ќе одлучи во согласност со важечките материјални прописи, како и во рамките на своите службени овластувања. Од

страна на жалителот како економски оператор заинтересиран да учествува во постапката за јавна набавка покрај наведените суштествени повреди и битни пропусти во конкретната постапка за јавна набавка со број на оглас 12311/2020, а од причина што биле познавачи на овој тип на лабораториска опрема сметаат дека и техничката спецификација за набавка на Лабораториска опрема за лабораторија за молекуларна дијагностика била во спротивност со членот 8 од Законот за јавните набавки. Имено во ДЕЛ 1 не требало да бидат заедно специфицирани Автоматизиран модуларен систем за обработка на клинички примероци и мултиплекс Real Time PCR детекција на таргети, бидејќи станувало збор за две независни молекуларни функционални единици каде што едниот молекуларен инструмент бил за автоматизирана екстракција на нуклеински киселини каде што овој систем во зависност од примеоркот кој се користел правел автоматска екстракција на ДНК/РНК, каде што екстракцијата можела да се изведе на плоча или стрип со принцип на магнетни партикули, и во зависност од кој кит и кој инструмент се користи можела да има и мануелна пред-подготовка пред да се пуштела на автоматизираниот екстрактор, но можело плочите или стриповите да бидат веќе спрени (ready to use) за користење. Откако ќе се завршел процесот на екстракција, елуатот можел да биде пуштен на било кој Real Time PCR и затоа во овој случај не смеело да се врзуваат екстракторот и Real Time PCR во една целина т.е во 1 ДЕЛ. Real Time PCR бил инструмент за полимеразно верижна реакција во реално време на кој се амплифицирал примерокот т.е елуатот и на крај се отчитувале амплификациони криви и нивната СТ вредност, и на овој инструмент можеле да се амплифицираат елуати од различни автоматизирани екстрактори што било исто причина дека не морало да се во ист ДЕЛ овие 2 инструменти туку во различни ДЕЛОВИ (ДЕЛ 1 и ДЕЛ 2), заради тоа што биле независни инструменти и не биле поврзани еден со друг и не функционираше во 1 целина. Понатаму сметаат дека во техничката спецификација во ДЕЛ 1 поддточка 1, 1.1 не требало да стои магнетни зрнца, туку требало да стои правилниот назив кој што гласел магнетни партикули. Во однос на техничката спецификација ДЕЛ 1 поддточка 1, 1.2 сметаат дека техничкиот опис во овој дел бил неточен заради што ниту еден автоматизиран екстрактор не можел одеднаш да прави екстракција на 32 различни матрици (примероци) на ист протокол, и сметаат дека барателот ја ограничувал конкуренцијата со еден понудувач во однос на времетраење на екстракцијата од 30 минути, бидејќи имало автоматизирани системи кои имале помало времетраење за изработка на екстракцијата на нуклеинските к-ни. Во однос на техничката спецификација ДЕЛ 1 поддточка 1, 1.3 јасно се гледало дека станувало збор за еден понудувач заради тоа што било наведено дека автоматизираниот екстрактор требало да користи универзално претподготвени кертриџи. Сметаат дека во техничката спецификација треба да се видеоизмени описот и да се додаде дека можело за процесот на екстракција

да се користат универзални пред-подготвени плочи или стрипови. Во однос на техничката спецификација ДЕЛ 1 поддточка 1, 1.4 исто така се гледало дека станувало збор за еден понудувач заради тоа што стартниот волумен требало да биде 200µl и финалниот волумен на елуација да биде 100µl. 100µl волумен на елуат бил премногу висок, а со тоа можело да дојде до помала концентрација на нуклеинските киселини ДНК/РНК, затоа сметаат дека не требало да се ограничува конкуренцијата со овој опис и дека треба да се видоизмени со мин. 100- 200µl стартен волумен и 60- 100µl елуациски волумен. Во однос на техничката спецификација ДЕЛ 1 поддточка 1, 1.6 требало да се видоизмени описот во однос на екран кој ќе бил осетлив на допир заради тоа што дали екранот ќе бил осетлив на допир или ќе имал копчиња не играла никаква улога во процесот на екстракција, а со овој опис што бил даден во техничката спецификација јасно се гледало дека станувало збор за 1 понудувач и неможел да конкурира никој од другите понудувачи. Во однос на техничката спецификација ДЕЛ 1 поддточка 1, 1.со овој опис: „Вграден блок за загревање на примероците на температура од мин. 70°C за макс. 3 мин, вградена мешалка за примероци од мин. 900 грт“, јасно се ограничувала конкуренцијата и станувало збор за 1 понудувач, каде што оваа техничка карактеристика за инструментот не требала да стои заради тоа што различни автоматизирани екстрактори имале различни температурни опсези за лизирање на примероците на различни вртежи во минута. Во однос на техничката спецификација ДЕЛ 1 поддточка 1, 2.0 не требало да се ограничува конкуренцијата со максимални и минимални димензии, заради тоа што се знаело дека автоматизиран екстрактор што работел мин. 32 примероци одеднаш, неможел да има голема димензија заради што опсегот на работа му бил од мала до средна големина. Затоа требало ова да се тргне или видоизмени во нормални рамки на димензија за да не се ограничува пазарот на 1 понудувач. Во однос на техничката спецификација ДЕЛ 1 поддточка 1, 2.1 ниту еден автоматизиран систем за екстракција не можел да биде компатибилен со Real Time PCR заради тоа што овој систем бил независна единица. Крајниот производ на овој автоматизиран систем за екстракција бил елуат на нуклеински к-ни кои можеле да се пушат на било кој отворен систем, а во случајов Real Time PCR. Во однос на техничката спецификација ДЕЛ Модул за автоматизирана изведба на полимеразна верижна амплификација во реално времево поддточка 1.2, 1.1 јасно се гледало дека станувало збор за 1 понудувач заради тоа што во описот на техничката спецификација било наведено дека инструментот требал да поседува најмалку 6 оптички канали што не било во ред, заради тоа што за изведба на било каква мултиплексна реакција во реално време неопходни биле 5 оптички канали (FAM, HEX, JOE, ROX, Cy5) со различен спектар на боја. Со описот што бил наведен се алудирало на 1 понудувач и се оневозможувала или спречувала конкуренцијата. Во однос на техничката спецификација ДЕЛ 1 Модул за

автоматизирана изведба на полимеразна верижна амплификација во реално времево поддточка 1.2, 1.3 во описот било наведено: „да има можност за термален градиент на термалниот блок со распон од мин. 24°C; да има најмалку шест независно контролирани термални електрични модули за обезбедување на униформност на температура на сите позиции на термалниот блок“. Со овој опис во техничката спецификација јасно се гледало дека станувало збор за 1 понудувач, бидејќи секој Real Time PCR систем имал различен градиент на термалниот блок со различен темепратурен распон со различни контролни термални модули кои имале своја улога во процесот на амплифицирање, што не значело дека тоа што било наведено во описот било најдобро бидејќи имало подобри термални градиенти со подобар распон на температурата и со повеќе независни контролни термални модули за униформност на темпаратурата ---- Во прилог Bidirectional gradient: 8 vertical rows and 12 horizontal rows и Programmable bidirectional gradient range 0 8, °C. Затоа сметаат дека треба овој опис од техничката спецификација да се отстрани. Во однос на техничката спецификација ДЕЛ 1 Модул за автоматизирана изведба на полимеразна верижна амплификација во реално време во поддточка 1.2, 1.4 станувало збор за 1 понудувач, бидејќи во описот била наведена температура униформност и прецизност кој биле клучни за 1 Real Time PCR од 1 понудувач каде што температурите на унформноста и прецизноста биле далку со помала прецизност за разлика од останатите Real Time PCR, а исто така и времетраењето за отчитување на сите канали бил далеку подолог а со тоа и подолго времето за изработка на реакцијата. Затоа сметаат дека наведениот опис во техничката спецификација требала да се видоизмени со минимум температура на униформност $\pm 0,15^\circ\text{C}$ и температура на прецизност од минимум $\pm 0,2^\circ\text{C}$ и со Time increment 0,1 sec. Во однос на техничката спецификација ДЕЛ 1 Модул за автоматизирана изведба на полимеразна верижна амплификација во реално времево поддточка 1.2, 1.5 сметаат дека волуменот за детекција бил премногу мал од 1 μL до 50 μL со што се алудирало на 1 понудувач. Со толку мал волумен на детекција од 1 μL се губела сензитивноста и специфичноста, бидејќи во толку мал волумен не било можно да има избилени на нуклеински киселини. Затоа описот требал да се видоизмени и да се ставело од минимум 10 μL до 100 μL волумен за детекција со што не би се ограничила конкуренцијата. Во однос на техничката спецификација ДЕЛ 1 Модул за автоматизирана изведба на полимеразна верижна амплификација во реално времево поддточка 1.2, 1.7 јасно се гледало дека станувало збор за 1 понудувач бидејќи во описот на техничката спецификација била наведена техниката TOCE multiplex quantitative real time PCR и cyclic-CMTA <http://www.seegene.com/technologies/toce>. Секој real time PCR можел да прави мултиплексни реакции каде што немало потреба од техники како горенаведената кој била клучна само за 1 инструмент. Затоа сметаат дека овој

опис со FERT анализите требал да се исфрли заради оневозможување на конкуренцијата да даде свои понуди. Видно од содржината на целокупната тендерска документација и содржината на техничката спецификација што би значело фаворизирање на одреден економски оператор и постапување и во спотивност на начелата од Законот за јавните набавки и намалување на конкуренцијата и транспарентноста помеѓу економските оператори заитресирани учесници по конкретниот оглас за јавна набавка. Согласно увидот во техничката спецификација можело да се утврди дека договорниот орган го повредил и постапил во спротивност со член 82 како и став (б) каде било наведено дека Техничките спецификации мора да им обезбедат на сите економски оператори еднаков пристап до постапката за јавна набавка и не смеат неоправдано да ја попречуваат пазарната конкуренција во јавните набавки. Од горенаведеното а и со извршениот увид од страна на Државната комисија за жалби по јавни набавки можеле да се утврдат битните повреди од Законот за јавните набавки а воедно и повреда на начелата од членот 3 став 1 каде било наведено дека начела на кои се темелат јавните набавки биле Уредувањето, развојот на системот на јавни набавки и неговото спроведување се темелат врз начелата на слободно движење на стоките, слобода за основање, слобода за обезбедување услуги, како и начелата на економичност, ефикасност, конкуренција помеѓу економските оператори, транспарентност, еднаков третман на економските оператори и сразмерност. Понатаму согласно член 4 се уредувало начелото на економичност, ефикасност и ефективност на користењето јавни средства каде јасно било дефинирано дека согласно став (1) „Договорниот орган ги спроведува јавните набавки на начин што ќе обезбеди економично, ефикасно и ефективно користење на јавните средства и успешно остварување на целите на своето работење, утврдени во согласност со прописите кои го уредуваат користењето на буџетските и другите јавни средства, согласно став (2) Договорниот орган ги спроведува јавните набавки на начин што ќе обезбеди соодветен квалитет на предметот на набавка во однос на неговата намена и вредност, согласно став (3) Договорниот орган ги спроведува јавните набавки во рок и на начин пропишани со овој закон и прописи донесени врз основа на овој закон, со минимални трошоци во постапката за јавна набавка“. Согласно член 5 начело на конкуренција помеѓу економските оператори во ставот (1) „Во постапката за јавна набавка, договорниот орган не смее неоправдано да ја ограничува конкуренцијата помеѓу економските оператори. Во ставот (2) Договорниот орган ја спроведува постапката за јавна набавка согласно со прописите за заштита на конкуренцијата и не смее да ги ограничи потенцијалните понудувачи со избирање на видот на постапката или со нејзино спроведување спротивно на овој закон. И во ставот (3) Договорниот орган не смее да бара од понудувачот да ангажира одредени подизведувачи за извршување на договорот, ниту пак да бара од понудувачот да врши кои било

други активности, како што е извоз на одредени стоки или услуги“. Видно од горенаведените начела јасно било дека договорниот орган при изработката на тендерската документација ги повредил горенаведените начела а воедно извршил доведување на заблуда на економските оператори, погрешно дефинирање на Техничка или професионална способност и вршење на фавозирање на одреден економски оператор, нешто кое било спротивно согласно одредбите од Законот за јавните набавки. Воедно од тендерската документација и евалацијата на понудите можело да се утврди дека договорниот орган извршил и повреда на начело на транспарентност регулирано во член 6 став 1 каде било наведено дека Договорниот орган ги реализирал постапките за јавни набавки на транспарентен начин и во согласност со одредбите на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон. И ставот (2) „Начелото на транспарентност се обезбедува со објавување на планот за јавни набавки, огласите и известувањата од овој закон, тендерската документација и договорот за јавна набавка, како и нивните измени и дополнувања“. Како и повреда на член 7 повреда на Начелото на еднаков третман и недискриминација на економските оператори каде било наведено дека Договорниот орган обезбедувал еднаков третман на економските оператори во сите фази од постапката за јавна набавка и во однос на сите елементи од понудата, земајќи го предвид заемното признавање и сразмерност на барањата во врска со предметот на набавка. Респективно на се напреднаведеното, по увид во жалбените наводи и цитираните докази и списите на предметот предлагаат Државната комисија за жалби по јавни набавки по разгледување на целокупната документација во списите на предметот и постапувајќи по службена должност ќе можела да се констатира дека договорниот орган сторил битни пропусти во постапката за јавна набавка па предлагаат жалбата на жалителот Друштво за промет и услуги БИОТЕК ДОО експортимпорт Скопје, изјавена против од страна на договорниот орган ЈЗУ Центар за јавно здравје Тетово по огласот за јавна набавка-Лабораториска опрема за лабораторија за молекуларна дијагностика, да се уважи, да се поништи постапката и тендерската документација по огласот за доделување на договор за јавна набавка по објавен оглас за јавна набавка на Лабораториска опрема за лабораторија за молекуларна дијагностика од договорниот орган ЈЗУ Центар за јавно здравје Тетово. И во горенаведениот случај, ќе го задолжи договорниот орган да му ги надмести тошоците на жалбена постапка.

Во одговорот на жалба договорниот орган наведува дека жалбениот навод на жалителот кој се однесувал на пропустот на Договорниот орган да дефинира задолжителни елементи на Договорот за јавна набавка или Модел на договор, бил основан, договорниот орган го прифатил и за таа цел извршил измена во Тендерската документација и вметнал Модел на договор, согласно кој

економските оператори ќе имале можност во целост да се запознаат со основните елементи на Договорот за јавна набавка. Потенцираат дека жалителот можел согласно своите законски права да постави соодветни прашања/барања за измени на ТД, во кој случај ќе било секако прифатено неговото барање за корекција. Жалбениот навод на жалителот кој се однесувал на Стандардите за системи за квалитет, бил основан, договорниот орган го прифатил и за таа цел извршил измена во Тендерската документација и во целост ги отстранил одредбите кои се однесуваат на Стандардите за системи за квалитет, а биле наведени во точка 10.4 во старата Тендерска документација. Потенцираат дека доколку жалителот ја изнесел оваа забелешка преку модулот за прашања на ЕСЈН, истата ќе била прифатена и немало да има потреба за иницирање на жалбена постапка. Жалбениот навод на жалителот кој се однесувал на Прилог 1 - Образец на понуда бил апсолутно нејасен и конфузен. Жалителот навел дека договорниот орган во точка 11.1 од образецот на понуда „заборавил“ да го прецизира точно предметот на набавка, што не било точно. Во точка 11.1 наведено било „Согласни сме да ги понудиме следниве стоки/услуги/работи:“ и во продолжението бил даден предметот на набавка на целата постапка „лабораториска опрема за лабораторија за молекуларна дијагностика“, а со оглед на фактот што се работело за делив предмет на набавка, во продолжение биле оставени полиња за технички податоци за секој дел посебно. Согласно претходното, овој жалбен навод бил во целост неоснован. Во однос на образецот на понуда, и покрај тоа што таква забелешка не била истакната од жалителот, а со цел да нема никакви забуни за економските оператори на своја рака извршила измена во точка 11.1 и реченицата „Согласни сме да ги понудиме следниве стоки/услуги/работи:“, ја прилагодила на предметот на набавка и истата во изменетата ТД гласи „Согласни сме да ги понудиме следниве стоки:“ Жалбениот навод на жалителот кој се однесувал на Изјавата за докажување на способност бил апсолутно неоснован. Имено, жалителот изнел паушално и законски непоткрепено тврдење дека во образецот на Изјавата за докажување на способност било потребно да биде наведен членот од законот со кој се покривале документите за утврдување на способност. Никаде во Законот за јавните набавки не било предвидено дека биде задолжително цитирање на овој член. Уште повеќе, овој образец бил преземен од стандардната тендерска документација изработена од Бирото за јавни набавки, во кој исто така не бил цитиран член од Законот како што барал жалителот. Жалбените наводи кои се однесувале на техничките спецификации биле во целост нејасни, неосновани, паушални и непоткрепени со ниту еден доказ. Жалителот во својата жалба само нафрлал свои мислења и теории, без притоа за истите да достави било каков конкретен доказ (каталог, брошура, фатографии, опис и сл.) со кои би ги поткрепил своите неосновани тврдења. За Дел 1, јасно било посочено дека станува збор за два различни апарати кои биле

меѓусебно оврзани во процесот на молекуларна детекција на анализи, и јасно било назначено дека се бараат два различни модули, за кои биле наведени минимални барани карактеристики. За дел 1, се барало двата модули да се компатибилни еден на друг, како би се осигурала целосната клиничката апликација односно намената за ин-витро дијагностика, и би се осигурал квалитетот на комплетниот процес од почетна екстракција на примероците, до амплификација, детекција на таргети, и крајната недвосмислена интерпретација на добиените резултати. Опремата за молекуларна дијагностика била сензитивна, и процесот на детекција се изведувал во повеќе чекори, кои доколку не се усогласени, можат да доведат до погрешни изнаоѓања, односно погрешни резултати. Особено во поглед на тестирањето за COVID-19, што била почетна цел за набавувањето на оваа опрема, морало да се следат правилниците за работа и да се обезбедела квалитетна опрема, за да се оневозможела контаминација, грешни лажно позитивни/негативни резултати, и да се минимизирал просторот за грешка од технички карактер. Истражувањето на пазарот кое го спровеле, како и консултацијата со постоечките корисници на опрема за молекуларна дијагностика им укажала дека иако имало многу различни видови на апарати за екстракција и детекција на нуклеински киселини, не сите биле наменети за ин-витро дијагностика; многу од постоечките системи биле наменети за истражувачки цели. Дополнително, не сите автоматизирани системи за екстракција на нуклеински киселини бие со добар принос и краен квалитет на изолираните нуклеински киселини од примероците, што било многу значајно за следниот чекор на детекција на таргетите кои ги барале во примероците, резултирајќи со грешни резултати - нешто кое не сакале во никој случај да си го дозволат. Со обезбедување на компатибилност на двата модули, им била осигурана хармонизацијата помеѓу процесот на екстракција, РСК протоколите, и крајната детекција на анализите, вклучително со бараната крајна интерпретација преку адекватниот софтвер за модулот опишан во дел 1.2. Во поглед на забелешката за Дел 1 потточка 1,1.1, за терминологијата каде се барал "правилен" назив да биде наведен како "магнетни партикули" наместо "магнетни зрнца" како во техничката спецификација, посочуваат дека се работи за забелешка од семантичка природа, и како таква се отфрла. На пазарот постоеле повеќе производители на опрема од ваков вид базирана на магнетно одвојување и изолирање на нуклеинските киселини, така што ова барање не претставувало никакво ограничување на конкурентноста. За забелешката за Дел 1 потточка 1,1.2, посочуваат дека тврдењето било невалидно, односно на пазарот постоеле повеќе производители кои можеле да работат со еден единствен универзален кертриџ за екстракција од различни примероци, односно матрикси (како што имал наведено жалителот). Како пример ги посочуваат производителите GeneProof (croBEE 201A Nucleic Acid Extraction Kit) и molbio (TruePrep AUTO

Universal Cartridge Based Sample Prep Kit). Со ова целосно се отфрлало тврдењето дека се ограничувала конкурентоста по оваа точка. Понатаму, во поглед на инсинуираното ограничување во поглед на времетраењето за изработка на анализите, како и бројот на истовремено анализираните примероци, посочуваат дека уредно биле наведени параметри со наведен минимум/максимум распон, согласно со потребите на институцијата. Дополнително, укажуваат дека на пазарот постоеле повеќе вакви апарати кои ги задоволувале, многу од кои и ги надминувале наведените барани карактеристики, што било евидентно и во опишаниот апарат IDEAL96 Automated Extraction Robot, кој користел универзален кертриџ за екстракција од повеќе различни примероци, и можел да обработи 96 примероци за 20 минути. Во однос на забелешката за Дел 1 потточка 1,1.3, каде се инсистирало дека можел да учествува само еден понудувач, договорниот орган во доказите кои се прилог на одговорот на жалба приложил најмалку три различни производители кои ги задоволувале ваквите барања. На пазарот постоеле многу вакви понудувачи, и тврдењето за необезбедување на конкуренција било целосно неосновано. Во однос на забелешката за Дел 1, потточка 1,1.4 уште на почеток укажуваат дека барањата во техничката спецификација биле наведени како "макс. 200µl, и краен елуциски волумен пд мин. 100µl", односно биле дадени со прифатлив распон, а не биле со специфициран волумен, како што жалителот Биотек имал наведено. Наведените барања не биле во никој случај ограничувачки, и на пазарот постоеле многу различни производители кои ги исполнувале ваквите барања. Еден таков пример бил апаратот IDEAL96 Automated Extraction Robot во Доказ бр. 3, каде на пример бил опишан почетен волумен од 100-6000 µl. Друг пример бил наведен во Доказ бр. 4, каде бил прикажан апарат од производителот Promega, каде почетниот примерок можел да биде во распон од 50-400 µl елуцискиот волумен бил 300 µl. Впрочем, и самиот жалител Биотек во своето портфолио на нудени продукти имал автоматизиран систем за прочистување на нуклеински киселини кој нудел работа со големи почетни, и големи елуциски волумени, кои во целост ги задоволувале наведените барања. Во прилог договорниот орган ја приложува брошурата од апаратот InnuPure 16 од производителот Analytic Jena, во која на страна 9 била опишана количината за почетниот примерок (sample amount) која изнесувала до 10 ml (т.е 10000 µl), додека елуцискиот волумен бил назначен во распон од 20 µl до 500 µl. Според горенаведеното, ова било уште едно во низата неосновани тврдења. Во однос на забелешката за Дел 1, потточка 1,1.6, на пазарот постоеле многу производители кои можеле да ја задоволат бараната карактеристика, вклучувајќи го апаратот опишан во Доказ 5 (карактеристика обележана на страни 8, 9), застапуван на нашиот пазар од самиот производител. Дека воопшто не се работело за ограничувачка карактеристика, приложуваат и брошури од други производители, со застапници на нашиот пазар, кои го исполнувале ова

барање. Во однос на забелешката за Дел 1, која се однесувала за вградената мешалка, посочуваат дека не се ограничувала температурата на лизирање која била потребна за обработка на примероците, а можело да е различна за различните производители на автоматизирани екстрактори на нуклеински киселини, туку јасно биле назначени мин/макс. распони на бараните карактеристики. Понатаму, барањата не биле специфични за еден единствен производител како што се тврдело од страна на жалителот Биотек повеќе производители, меѓу нив повторно и системот од Analytic Jena кој бил приложен во Доказ 5, ги задоволувал температурните барања. Други производители на опрема која ги задоволувала ваквите карактеристики се и апаратите од производителот Aurora Biomed, VERSA 110 и VERSA 1100, со интегрирани мешалка и греач до 2400 rpm односно 90°C. Во однос на забелешката за Дел 1, потточка 1, 2.0, според пропишаниот Закон за јавни набавки, јасно и недвосмислено биле опишани минимални барања во поглед на карактеристики кои опремата требало да ги задоволува. Тврдењето за еден единствен производител било неосновано, непоткрепено со докази, и целосно неточно, затоа што постоеле повеќе производители кои ги задоволувале минималните барања. Воедно, жалителот не навел на кој производител се алудира; Барал да се наведат "нормални рамки на димензија", без притоа да посочи на што точно се мисли, односно кои биле "нормалните рамки на димензија" кои би биле прифатливи за нив како потенцијален понудувач. Во однос на забелешката за Дел 1, потточка 1, 2.1, се повикуваат на првичното објаснување во наша точка 1, каде јасно биле посочени барањата и компатибилноста на различните модули во текот на работа. Во ниту една инстанца во техничките барања не се тврдело дека апаратите не биле независни - баш напротив, и во техничката спецификација се барале два модули, кои меѓусебно биле потребни за добивање на краен резултат. Забелешката била без реална супстанца, и ниту самиот жалител немал јасна цел на барањето во оваа потточка. Во однос на забелешката во потточка 1.2,1.1, она што всушност се барало и било наведено во техничките спецификации, се прекалибрирани флуорофори за најмалку "FAM, VIC/HEX, ROX, CalRed610, Quasar и Cy5", проследено со "или еквивалент". Ова биле најчесто користените спектри на детекција, и не биле воопшто со ограничувачки карактер, и всушност најчесто ги поседуваат повеќето пет и шестканални системи за изведба на полимеразна верижна реакција во реално време (Real Time PCR). Всушност, не било јасно на кој "1 понудувач" жалителот алудира, бидејќи не било назначено од негова страна. Во прилог договорниот орган приложува брошури на повеќе системи кои ги подржувале бараните канали, меѓу кои повторно, во Доказ бр. 9, и системи кои ги нудел и самиот жалител - Биотек (qTower серијата на апарати, карактеристики обележани на страна 19), каде јасно биле прикажани можностите за повеќе флуорофори и нивните еквиваленти во истите спектри на бранови должини. Други такви

системи биле на пример и апаратите од Applied Biosystems односно Thermo Fisher Scientific, опишани во Доказ бр. 10 (обележани докази на стр. Бр. 3) и Rotor Gene Q апаратот од производителот Qiagen во Доказ бр. 11 (обележани докази на страна бр. 4). Според приложените докази, наведувањата на жалителот Биотек биле целосно неосновани. Во однос на забелешката во потточка 1.2,1.4, посочуваат дека во барањите технички карактеристики биле наведени минимални барања кои системот требало да ги поседува, во согласност со потребите на институцијата. Доколку бил понуден систем со супериорни карактеристики, секако дека ваквите понуди немало да бидат отфрлени, и ќе се земеле во предвид. Понатаму, во оваа потточка, посочуваат дека жалителот дал конфузни забелешки, каде во првиот дел тврдел дека "станува збор за 1 понудувач" (без притоа да се посочи кој, и да се приложат докази дека навистина не постоел друг систем кој ги задоволувал критериумите), за понатаму да кажел дека "температурите на унформноста и прецизноста се далеку со помала прецизност за разлика од останатите Real Time PCR", од кое можело да се деривира дека и самиот жалител се согласувал дека биле наведени минимални барања, кои можеле да бидат задоволени од различни, останати Real Time PCR системи, со што, следствено, не станувало збор за оневозможување на конкурентност преку фаворизирање на еден систем т.е. понудувач. Дополнително пак, посочените барања од страна на жалителот за измена на температурните карактеристики значително би ја намалиле конкурентноста на понуди - што било нешто што договорниот орган немал намера да го направи. Во однос на забелешката во потточка 1.2,1.5, посочуваат дека во техничката спецификација јасно бил наведен распон на волумен потребен за изведба на реакцијата, со дадени минимум/максимум параметри, базирани на општите правила за анализи базирани на РСК дијагностика, и во согласност со повеќето протоколи достапни од повеќе производители. Дека не станувало збор за никакво ограничување на конкуренцијата, можело да се види и во веќе приложените Докази бр. 9,10, и 11, во кои биле прикажани повеќе апарати од три различни производители, кои ги задоволувале овие барања. За илустрација дека ова не бил ограничувачки фактор, во прилог докази и за дополнителни апарати од GeneProof во Доказ бр. 12 (обележано на страна 2), како и неколкуте различни апарати од Roche во Доказ бр. 13. Во однос на последната точка со замерки, потточка 1.2,1.7, посочуваат дека во техничката спецификација коректно било наведено "или еквивалент", со што се овозможувала конкуренција. Понатаму, наводите дека станувало збор за еден понудувач т.е. производител, овојпат наведен со линк до опис на хемиска технологија, не и на апарат за полимеразна верижна реакција во реално време, како што се барало во тендерската спецификација. Всушност, дека не се работело за еден апарат/понудувач (што жалителот не се потрудил да го докаже) се побивало и со самото проследување на приложениот линк, каде на дното на веб страната, биле посочени објавени

технички артикли. Во прилог како Доказ бр. 13 го приложуваат првиот слистан ваков артикл, High Multiplex Molecular Diagnostics - Shifting the Diagnostics Paradigm | Jong-Yoon Chun. PhD)" во кој на страна 3 пишувало, во целосен пренос: "...Tagging Oligonucleotide Cleavage and Extension (TOCE), enable multiplex assays on existing real time platforms that are currently found in most clinical laboratories." Тоест, преведено, се укажувало дека технологијата TOCE за која забележувал жалителот, овозможувала мултиплекс анализи на постоечки Real Time платформи кои можеле да се најдат во повеќето клинички лаборатории. Тоа значело дека технологијата била компатибилна со повеќе платформи кои биле достапни во повеќето лаборатории кои изведувале молекуларни дијагностички анализи. Со ова се побивала и последната забелешка, која била непотполно наведена и недоказана, а од приложениот доказ, и целосно неоснована. Всушност, сите наведени забелешки слистани во жалбата, а кои се однесувале на замерки на техничката спецификација, според договорниот орган биле тенденциозни, и неточни. Поради горенаведените причини, предлагаат Државната комисија за жалби по јавни набавки да ја одбие жалбата на жалителот Биотек ДОО Скопје како неоснована.

Државната комисија постапувајќи по жалбата и жалбените наводи, како и по службена должност согласно член 141 од Законот за јавните набавки, а врз основа на сите приложени докази во предметот и увидот во ЕСЈН за спроведената постапка за доделување договор за јавна набавка, утврди дека жалбата на жалителот "БИОТЕК" ДОО Скопје се одбива поради неоснованост.

Државната комисија за жалби по јавни набавки во однос на наводите кои се однесуваат на тендерската документација констатира дека договорниот орган постапил и направил корекција. Имено, Државната комисија со увид во доказите од постапката на ЕСЈН утврди дека жалителот не ја искористил можноста согласно одредбите од Законот за јавните набавки да постави прашања а договорниот орган на поставени прашања да постапи согласно член 81 став (2) точка 4, точка 5 и точка 6 од Законот за јавните набавки. Но, и покрај тоа договорниот орган по вложената жалба од страна на жалителот Биотек утврдил дека сторил ненамерни пропусти истите ги корегирал и согласно Законот за јавните набавки го објавил во електронскиот систем на Бирото за јавните набавки. Односно, Државната комисија констатира дека договорниот орган извршил корекција во однос на моделот на договорот и задолжителните елементи, кој пропуштил да ги предвиди, извршил измена во точка 10.4, стандарди на систем на квалитет и ја избришал наведената точка, исто така направил измена и на техничката понуда. Со оглед на тоа дека договорниот орган направил измена на тендерската документација согласно одредбите од Законот за јавните набавки, Државната комисија жалбените наводи ги

третираше како безпредметни.

Жалбените наводи кои се однесуваат на техничките спецификации Државната комисија не ги прифати, со оглед на тоа дека жалителот ниту еден жалбен навод не го поткрепил со ниту еден доказ.

Од наведените причини Државната комисија одлучи жалбата да ја одбие поради неоснованост.

Согласно со член 2 точка 10 и 11 од Законот за јавните набавки: „10. „тендерска документација“ е секој документ изработен од страна на договорниот орган или на кој упатува договорниот орган, а со кој се опишуваат или се утврдуваат елементите на одредена набавка или постапка, вклучувајќи го и огласот за јавна набавка, претходното информативно известување или периодичното индикативно известување кое се користи како замена за оглас за јавна набавка, техничките спецификации, описната документација, предложените услови на договорот, обрасците што ги пополнуваат кандидатите или понудувачите, информациите за општоприменливите прописи и сета дополнителна документација; 11. „Прифатлива понуда“ е понуда поднесена од понудувачот, која ги исполнува условите за утврдување способност, потребите и барањата на договорниот орган наведени во техничките спецификации и останатата тендерска документација, што е навремена, која нема невообичаено ниска цена, а чија конечна цена не ги надминува средствата обезбедени или кои може да се дообезбедат од договорниот орган согласно со овој закон.“

Согласно со член 3 од Законот за јавните набавки : „Начела на кои се темелат јавните набавки: (1) Уредувањето, развојот на системот на јавни набавки и неговото спроведување се темелат врз начелата на слободно движење на стоките, слобода за основање, слобода за обезбедување услуги, како и начелата на економичност, ефикасност, конкуренција помеѓу економските оператори, транспарентност, еднаков третман на економските оператори и сразмерност. (2) При спроведувањето на јавните набавки договорниот орган е должен да ги почитува обврските за заштита на животната средина, социјалната политика и за заштита на трудот кои произлегуваат од прописите во Република Македонија, колективните договори и од меѓународните договори и конвенции ратификувани согласно со Уставот на Република Македонија.“

Врз основа на член 49 на Законот за јавните набавки (1) Договорниот орган може да спроведе поедноставена отворена постапка за набавка на стоки и услуги со проценета вредност до 70.000 евра во денарска противвредност и на работи до 500.000 евра во денарска противвредност. (2) Во поедноставената

отворена постапка, секој заинтересиран економски оператор може да поднесе понуда врз основа на објавениот оглас за јавна набавка. (3) Во прилог на понудата се доставува изјава за докажување на способноста или документи за утврдување способност. (4) Пред донесување на одлуката за избор на најповолна понуда, економскиот оператор чија понуда е оценета за најповолна е должен да ги достави документите за утврдување способност, доколку не ги доставил со понудата. (5) Договорниот орган ги прифаќа документите за утврдување на способност од ставот (4) на овој член кои се издадени и по крајниот рок за поднесување на понудите. (6) Минималниот временски рок за поднесување на понудите е 15 дена од денот на објавувањето на огласот во ЕСЈН.

Согласно со член 81 од Законот за јавните набавки: „(1) Договорниот орган во тендерската документација ги наведува барањата, условите, критериумите и други неопходни информации, со цел да му обезбеди на економскиот оператор целосни, точни и прецизни информации во врска со начинот на спроведување на постапката за јавна набавка. (2) Тендерската документација, во зависност од видот на постапката, особено содржи: - општи информации во врска со договорниот орган, - упатства во врска со законските рокови и неопходните услови за учество, - минималните критериуми за утврдување способност и документација што треба да ја поднесат понудувачите или кандидатите за да го докажат исполнувањето на критериумите за утврдување способност, - технички спецификации или во случај на примена на конкурентен дијалог, постапки со преговарање и партнерство за иновации, описна документација, - упатства во врска со изработка и поднесување на техничката и финансиската понуда, - детална и целосна информација во врска со критериумите за избор на најповолна понуда, - упатства во врска со правната заштита во постапка за јавна набавка и - информации во врска со задолжителните одредби од договорот за јавна набавка. (3) По исклучок од ставот (2) на овој член, кај набавките со постапка од мала вредност со објавување оглас, договорниот орган изготвува поедноставена тендерската документација која особено содржи инструкции за поднесување на понудата и технички спецификации, додека при користење на електронскиот пазар на набавки со постапка од мала вредност само краток опис на предметот на набавка. (4) Договорниот орган е должен да одговори на сите прашања или барања за појаснување или измени кои економските оператори можат да ги постават во врска со тендерската документација, под услов истите да бидат поднесени најмалку осум дена пред крајниот рок за поднесување понуди или пријави за учество, односно шест дена кај поедноставената отворен постапка и четири дена кај набавката со постапка од мала вредност со објавување оглас. (5) Договорниот орган може, во роковите од ставот (6) на овој член, по свое наоѓање или врз основа на поднесените прашања или барања од економските оператори, да ја измени или дополни тендерската документација.

(6) Одговорите, како и измените и дополнувањата на тендерската документација, договорниот орган без надоместок и во најкус можен рок ги прави достапни на ист начин како што ја направил достапна тендерската документација, но не подоцна од шест дена од крајниот рок за поднесување на понудите или пријавите за учество, односно четири дена кај поедноставената постапка од мала вредност и два дена кај набавката со постапка од мала вредност со објавување оглас. (7) Договорниот орган може да одреди во тендерската документација дали ќе бара пренос на правата од интелектуална сопственост.“.

Согласно член 89 (1) Услови за квалитативен избор на економските оператори се: а) способност за вршење професионална дејност; б) економска и финансиска состојба и в) техничка и професионална способност. (2) Како услови за квалитативен избор на економскиот оператор договорниот орган може да користи само услови утврдени во ставот (1) на овој член. (3) Договорниот орган, во постапката за јавна набавка ги вклучува само оние услови што се неопходни за да се увери дека економскиот оператор е способен да го изврши договорот, при што сите услови мора да се директно поврзани и сразмерни со предметот на јавната набавка, неговата сложеност и вредност, односно на делот од предметот на набавка кај деливите набавки. (4) Договорниот орган задолжително ја утврдува способноста за вршење професионална дејност, а може да ги утврди економската и финансиската состојба и техничката и професионалната способност. (5) Договорниот орган во огласот за јавна набавка, во поканата за потврдување интерес или во периодичното индикативно известување во случаите кога се користи како замена за оглас, ги наведува условите потребни за учество, кои се изразуваат како минимални параметри, вклучувајќи ги и релевантните докази.

Врз основа на член 141 став (1) и (2) точка б. од Законот за јавните набавки: „(1) Во жалбената постапка Државната комисија постапува во границите на жалбените наводи, а по службена должност проверува дали се сторени битни повреди од ставот (2) на овој член; (2) Битни повреди на Законот во смисла на ставот (1) на овој член се: б. тендерската документација не е во согласност со овој закон и довела или можела да доведе до дискриминација на економските оператори или ограничување на пазарната конкуренција.“.

Врз основа на член 143 на Законот за јавните набавки (1) Во отворената постапка, жалба се изјавува во рок од десет дена, додека во поедноставената отворена постапка и набавката од мала вредност во рок од пет дена, од денот на: 1. објавување на огласот за јавна набавка, во однос на содржината на огласот или тендерската документација; 2. објавување на известувањето за измени и

дополнителни информации, во однос на содржината на измените и дополнителните информации; 3. отворање на понудите, во однос на пропуштањето на договорниот орган соодветно да одговори на навремените прашања или барања за појаснување или измени на тендерската документација или 4. прием на одлуката за избор на најповолна понуда или за поништување, во однос на постапката на евалуација и избор на најповолна понуда, или за причините за поништување на постапката. (2) Жалителот кој пропуштил да изјави жалба во однос на одредбите од ставот (1) точките 1, 2 и 3 на овој член, нема право на жалба во подоцнежната фаза на постапката за истиот правен основ.

Со оглед на фактот што жалителот не успеал во жалбената постапка, трошоците на постапката за правна заштита нема да му бидат вратени, согласно со член 166 став (2) од Законот за јавните набавки.

Од причини погоре изложени, се донесе Решение како во диспозитивот.

Упатство за правно средство: Согласно член 170 од Законот за јавните набавки и член 26 од Законот за управните спорови, против ова решение незадоволната странка може да поднесе тужба до Управниот суд во рок од 30 од денот на приемот на решението.

Бр.09-809/5
10.09.2020 год.
С к о п ј е

**ПРЕТСЕДАТЕЛ,
Кирил Каранфилов**

Доставено до:
- Архива,
- „БИОТЕК“ ДОО Скопје
- ЈЗУ Центар за јавно здравје Тетово